

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	13
---------------------------	-----------

Część pierwsza

ZAGADNIENIA OGÓLNE	15
---------------------------------	-----------

Rozdział 1	
Prawo finansowe a prawo dewizowe – zakres przedmiotowy	17

Rozdział 2	
Źródła prawa dewizowego – wybrane zagadnienia	27

Rozdział 3	
Norma prawnodewizowa i jej budowa	41

Część druga

EWOLUCJA ROZWIĄZAŃ PRAWNODEWIZOWYCH W POLSCE	71
---	-----------

Rozdział 4	
Zasady polskiego prawa dewizowego w latach 1918–1939	73

Rozdział 5	
Charakterystyka prawa dewizowego w latach 1945–1951	79

Rozdział 6

Reglamentacja dewizowa w latach 1952–1983	82
---	----

Rozdział 7

Regulacje dewizowe w latach 1984–1988	89
---	----

Rozdział 8

Podstawowe zasady prawa dewizowego w latach 1989–1994	96
---	----

Rozdział 9

Główne założenia obowiązującego prawa dewizowego	103
--	-----

Część trzecia

PODSTAWOWE ROZWIĄZANIA OBOWIĄZUJĄCEGO PRAWA DEWIZOWEGO Z KOMENTARZEM	111
---	------------

Rozdział 10

Zakres przedmiotowy ustawy dewizowej (art. 1) a inne przepisy prawa dewizowego	113
--	-----

Rozdział 11

Podmioty prawa dewizowego (art. 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 10) oraz zakres podmiotowy ustawy (art. 3)	119
--	-----

Rozdział 12

Ustawowe definicje innych ważnych pojęć prawa dewizowego (art. 2)	135
---	-----

Rozdział 13

Zasada swobody własności wartości dewizowych i dokonywania obrotu dewizowego (art. 4)	153
---	-----

Rozdział 14

Obowiązki dewizowe i sankcje za ich niewykonanie	160
--	-----

1

Obowiązek podmiotów gospodarujących dysponowania należnościami od osób zagranicznych w sposób zapewniający niezwłoczny transfer z zagranicy wszystkich zagranicznych środków płatniczych (art. 5 ust. 1)	160
--	-----

2	Obowiązek osób krajowych dysponowania wartościami dewizowymi posiadanymi za granicą w sposób zapewniający ich niezwłoczny transfer z zagranicy (art. 5 ust. 2)	163
3	Obowiązek krajowych osób fizycznych zapewnienia transferu do kraju wartości dewizowych uzyskanych w czasie pobytu za granicą w terminie dwóch miesięcy od daty powrotu do kraju (art. 5 ust. 3)	165
4	Obowiązek osób krajowych ustalania płatności w walucie wymiennej w obrocie z zagranicą towarami i usługami oraz określania należności za prawa na dobrach niematerialnych (art. 12)	166
5	Obowiązek osób krajowych dokonywania i przyjmowania płatności za pośrednictwem banku upoważnionego w obrocie z zagranicą towarami, usługami i prawami na dobrach niematerialnych (art. 12)	169
6	Obowiązek stosowania w obrocie dewizowym, rozrachunkach i rozliczeniach z Narodowym Bankiem Polskim oraz w umowach, w których stroną jest NBP, kursów waluty krajowej w stosunku do walut obcych, ogłaszanych przez NBP (art. 13)	169
7	Obowiązek posiadania dokumentów uprawniających do wywozu lub wysyłania za granicę wartości dewizowych (art. 10)	173
8	Obowiązek udzielania ustnych i pisemnych wyjaśnień oraz udostępniania wymaganych dokumentów w sprawach objętych kontrolą dewizową, a także zgłaszania i na żądanie organów kontroli dewizowej przedstawiania do kontroli wartości będących przedmiotem transferu (art. 25)	175
9	Obowiązek zgłaszania mienia (art. 15 i 16)	177

Rozdział 15

Zakazy dewizowe	181
-----------------------	-----

1	Zakaz sprzedaży przez podmioty gospodarujące zagranicznych środków płatniczych innym podmiotom niż banki upoważnione (art. 6)	183
----------	---	-----

2	Zakaz prowadzenia (bez zezwolenia dewizowego) przez osoby krajowe działalności gospodarczej polegającej na kupnie i sprzedaży walut obcych oraz złota dewizowego i platyny dewizowej, a także na pośrednictwie w kupnie i sprzedaży tych wartości (art. 11)	183
3	Zakaz transferu za granicę wartości dewizowych (art. 9 ust. 1 pkt 1)	186
4	Zakaz przenoszenia między osobą krajową a zagraniczną własności wartości dewizowych znajdujących się w kraju albo przenoszenia wierzytelności lub zobowiązania, których przedmiotem świadczenia są wartości dewizowe (art. 9 ust. 1 pkt 2)	194
5	Zakaz udzielania przez osoby krajowe osobom zagranicznym kredytów i pożyczek w wartościach dewizowych, a także zaciągania przez osoby krajowe takich kredytów i pożyczek od osób zagranicznych, w tym związanych z emisją i obrotem papierami o charakterze dłużnym (art. 9 ust. 1 pkt 3)	196
6	Zakaz ustanawiania przez osoby krajowe na rzecz osób zagranicznych poręczeń i gwarancji wykonania zobowiązań, których przedmiotem świadczenia są wartości dewizowe (art. 9 ust. 1 pkt 4)	197
7	Zakaz ustalania oraz dokonywania w kraju płatności w wartościach dewizowych za nabywane towary i nieruchomości, prawa na dobrach niematerialnych lub świadczone usługi oraz pracę (art. 9 ust. 1 pkt 5)	198
8	Zakaz otwierania i posiadania rachunku bankowego w banku za granicą przez osoby krajowe (art. 9 ust. 1 pkt 6)	200
9	Zakaz nabywania przez osoby krajowe papierów wartościowych wystawionych za granicą oraz kuponów od takich papierów, a także udziałów i akcji w spółkach lub przedsiębiorstwach mających siedzibę za granicą oraz innych praw o podobnym charakterze, w szczególności jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych i powierniczych mających siedzibę za granicą (art. 9 ust. 1 pkt 7)	201
10	Zakaz nabywania przez osoby krajowe w drodze czynności prawnej nieruchomości położonych za granicą (art. 9 ust. 1 pkt 8)	203

Zakaz sprzedaży przez banki za krajowe środki płatnicze osobom zagranicznym zagranicznych środków płatniczych i transferu za granicę zagranicznych środków płatniczych w związku z taką sprzedażą (art. 9 ust. 1 pkt 9) 204

Rozdział 16

Specyficzne regulacje dewizowe dotyczące banków 205

Rozdział 17

Właściwość organów w sprawach dewizowych i kontrola dewizowa (art. 17–25) 212

Część czwarta

ANEKS – OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE 223

1

Ustawa z dnia 12 października 1994 r. o ochronie obrotu gospodarczego i zmianie niektórych przepisów prawa karnego 225

2

Ustawa z dnia 2 grudnia 1994 r. – Prawo dewizowe 232

3

Ustawa z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym 251

4

Wyciąg z ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. – Prawo bankowe 263

5

Wyciąg z ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o Narodowym Banku Polskim 271

6

Wyciąg z ustawy karnej skarbowej z dnia 26 października 1971 r. .. 274

7

Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 1996 r. w sprawie ogólnych zezwoleń dewizowych 279

8	Zarządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju	304
9	Zarządzenie Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 28 marca 1995 r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na kupnie i sprzedaży walut obcych oraz złota dewizowego i platyny dewizowej, a także na pośrednictwie w kupnie i sprzedaży tych wartości	313
10	Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 29 marca 1995 r. w sprawie ogólnych zezwoleń dewizowych na niektóre czynności obrotu dewizowego dla podmiotów gospodarujących prowadzących działalność w zakresie transportu morskiego i śródlądowego, rybołówstwa morskiego oraz poszukiwawczo-wydobywczą na morzu	318
11	Zarządzenie nr 7/95 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 10 maja 1995 r. w sprawie określenia przypadków oraz trybu zakupu i sprzedaży zagranicznych środków płatniczych przez banki w Narodowym Banku Polskim	322
12	Zarządzenie Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 10 maja 1995 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu zakupu i sprzedaży zagranicznych środków płatniczych w Narodowym Banku Polskim przez banki	325
13	Zarządzenie Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 10 maja 1995 r. w sprawie sposobu i szczegółowego zakresu stosowania ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski kursów waluty krajowej w stosunku do walut obcych	331

14

Zarządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 maja 1995 r. w sprawie określenia organów, zasad i trybu przeprowadzenia kontroli obrotu dewizowego związanego z celami specjalnymi w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej 333

15

Zarządzenie Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 21 lipca 1995 r. w sprawie trybu wykonywania kontroli dewizowej przez Narodowy Bank Polski 335

16

Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 16 listopada 1982 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania wartości wkładów inwestycyjnych zagranicznych podmiotów gospodarczych działających w zakresie drobnej wytwórczości oraz nadwyżki wpływów z eksportu nad wydatkami na import 342

17

Zarządzenie Ministra Handlu Zagranicznego z dnia 7 września 1970 r. w sprawie przechowywania, oszacowania i zbywania przedmiotów wartościowych przez urzędy celne 347

18

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 marca 1995 r. w sprawie zasad i trybu granicznej oraz pocztowej kontroli dewizowej, a także rodzaju dokumentów wymaganych przy wywozie lub wysyłaniu za granicę wartości dewizowych 352

19

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1995 r. w sprawie zakresu i trybu zgłaszania mienia osób krajowych znajdującego się za granicą oraz mienia osób zagranicznych znajdującego się w kraju 359

20

Uchwała nr 71 Rady Ministrów z dnia 16 maja 1991 r. w sprawie zasad ustalania kursu złotego w stosunku do walut obcych 363

Wykaz państw, z którymi Polska ratyfikowała umowy o popieraniu
i ochronie inwestycji 365

Literatura (wybrane pozycje) 367

15	Zarządzenie Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 25 sierpnia 1991 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez Bank Polskiego rachunku walutowego i walutowego w walucie polskiej
16	Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 16 listopada 1982 r. w sprawie sposobu prowadzenia rachunku walutowego i walutowego w walucie polskiej
17	Zarządzenie Ministra Handlu Zagranicznego z dnia 7 września 1970 r. w sprawie sposobu prowadzenia rachunku walutowego i walutowego w walucie polskiej
18	Zarządzenie Ministra Finansów z dnia 28 marca 1993 r. w sprawie sposobu prowadzenia rachunku walutowego i walutowego w walucie polskiej
19	Zarządzenie Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1993 r. w sprawie sposobu prowadzenia rachunku walutowego i walutowego w walucie polskiej
20	Uchwała nr 71 Rady Ministrów z dnia 16 maja 1991 r. w sprawie sposobu prowadzenia rachunku walutowego i walutowego w walucie polskiej